MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI

Seduta tas-27 ta' April, 2007

Citazzjoni Numru. 44/2006

A

-vs-

B

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ippreżentat fl-14 ta’ Frar, 2006 li permezz tiegħu A espona bir-rispett:

1. Illi fil-25 ta’ Awwissu, 1998, il-kontendenti kkontrattaw żwieġ bejniethom permezz tar-rit ċivili fir-Reġistru Pubbliku ta’ Malta, kif jirriżulta mill-anness ċertifikat taż-Żwieġ (Dok. A) u sussegwentement fit-28 ta’

Awissu, 1999 huma ċċelebraw iż-żwieġ permezz tar-rit Kattoliku f'pajjiz il-konvenut.

2. Illi għalkemm jidher li l-istess żwieġ kien validu, effettivament l-istess ma kienx.

3. Illi l-kunsens tal-partijiet kien ivvizzjat b'difett serju ta' deskrizzjoni ta' ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa u fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tagħhom, jew b'anomalija psikoloġika serja li tagħmilha impossibli għal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ.

4. Illi inoltre l-kunsens tal-partijiet kien ivvizzjat b'esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu, jew ta' wieħed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa.

5. Illi l-esponent għandu interess li ż-żwieġ iċċelebrat bejnu u bejn il-konvenuta jiġi ddikjarat null għall-effetti kollha tal-liġi u għalhekk qed isir dan ir-rikors.

6. Illi l-esponent jaf b'dawn il-fatti personalment.

Għaldaqstant l-esponent umilment jitlob lil din l-Onorabbli Qorti togħġobha:

1. Tiddikjara li ż-żwieġ ikkontrattat bejn il-partijiet huwa null u bla effett għall-finijiet kollha tal-liġi.

Bl-ispejjeż kontra l-konvenuta.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat ir-risposta ġuramentata ppreżentata fit-28 ta' Marzu, 2006 li permezz tagħha d-deputati kuraturi esponew bir-rispett;

1. Illi l-esponenti m'humiex edotti mill-fatti tal-każ u għalhekk qegħdin jirriservaw id-dritt li jressqu l-eċċezzjonijiet tagħhom fi stadju ulterjuri.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat l-atti proċesswali.

Rat l-affidavit ta’ l-attur u ta’ omissis.

Rat il-verbal tas-seduta tat-13 ta’ April, 2007 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attur qed jitlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fl-1998 a bażi ta’ l-artiklu 19 (1) (d) u (e) tal-Kap. 255 tal-Liġijiet ta’ Malta. L-attur kif ġia’ ingħad ma għamilx kuntatt mal-konvenuta assenti u għalhekk ma kienx f’pożizzjoni li jressaq provi.

Kif pero’ dejjem irritenew il-Qrati Maltin; “*F’materja ta’ żwieġ illi huwa ta’ ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b’hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta’ kreditu likwidu jew responsabilita’ ta’ xi kolliżjoni imma f’kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċożament wara xi żmien ta’ żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta’ diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero’ dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta’ dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubbju.*” (Anna Tonna vs Alexander Tonna deċiża mill-Qorti ta’ l-Appell fis-6 ta’ Novembru, 1991).

L-artikoli ċitati mill-attur jirrigwardjaw;

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta’ xi parti li jkun b’difett serju ta’ diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b’anomalija serja psikoloġika li tagħmilha impossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (e) – kunsens vizzjat bl-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ jew xi elementi essenzjali tiegħu.

Mill-provi mressqa l-Qorti jidhrilha li dan iż-żwieġ falla wara inqas minn tliet snin u jidher illi kien hemm problemi mill-bidu li wieħed faċilment jinduna għaliex bdew. Il-konvenuta hija strangiera u r-relazzjoni bejn il-partijiet qabel iż-żwieġ kienet sintomatika ta' relazzjonijiet simili u cioe' bejn Malti u frustiera. Wara disa' ġimgħat li ltaqgħu l-konvenuta marret pajjiżha u l-attur fi kliemu beda "*jħossu bla ras*". Kien fuq suġġeriment ta' ommu li żżewweġ biex inqata' l-iskariġġ involut fir-relazzjoni u fil-waqt li dan hu normali rriżulta li allura ma kellhomx ċans isiru jafu lil xulxin qabel ma żżewġu.

Ħafna mill-kontenut ta' l-affidavit prodotti jirrakkontaw episodji wara ż-żwieġ u naturalment x'ġara wara ż-żwieġ hu mmaterjali għall-kawża ħlief biex jitfa' dawl fuq l-istat ta' fatt ta' qabel iż-żwieġ, iżda fil-fehma tal-Qorti hemm indikazzjonijiet li ż-żwieġ kien vizzjat. Kif qalet il-Qorti tal-Appell fil-kawża Joseph Zammit vs Bernardette Zammit (27 ta' Jannar, 2006);

"*Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fondamentali fil-liġi ċivili u cioe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta' l-allegazzjonijet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u cioe' li ż-żwieg huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.*

Il-kawżali ta' l-attur hija waħda u cioe' in-nuqqas ta' diskrezzjoni. Kif qalet il-Qorti fil-kawża Nicholas Agius vs Rita Agius (25 ta' Mejju, 1995); "*B'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturita; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta ftit jew addirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kunċett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita' ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha*

għar-rabta taż-żwieġ. F'dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi Angela Spiteri vs Joseph Spiteri (4 ta' Novembru, 1994), Robert Attard vs Josephine Attard (18 ta' Ottubru, 1995) u Janet Portelli vs Victor Portelli (14 ta' Awwissu, 1995). Madankollu hemm ukoll indikazzjoni li kif ġia' ingħad, il-partijiet baqgħu għaddejjin tul l-għerusija mingħajr ma ntebħu li ż-żwieġ ma seta' qatt jirnexxi bejniethom.

Fil-kawża fl-ismijiet Mario Mizzi vs Maris Mizzi (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti tal-Appell ukoll qalet li; "*Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju irid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomlaija psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi interni li jkunu neħħew il-liberta ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali.*"

Mid-deposizzjonijiet *in toto* pero' jirriżulta li l-kunsens ta' l-attur kien vizzjat kif indikat f'dawn is-sentenzi u billi l-attur stess qed jitlob l-annullament fuq il-kawżali li ż-żewġ kunsens kienu vizzjati, it-talba tista' tiġi akkolta kif spjegat. Dan għaliex fil-mument tal-kunsens ċertament l-attur ma kienx f'pożizzjoni li jkollu kunsens format.

Għal dawn il-mottivi kollha l-Qorti tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fil-25 ta' Awwissu, 1998. L-ispejjeż ikunu a kariku ta' l-attur.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------